

Kontakty z Mediami
i Informacja

Sąd Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 143/21
Luksemburg, 1 września 2021 r.

Wyrok w sprawie T-517/19
Homoki / Komisja

Sąd stwierdził nieważność decyzji OLAF-u o odmowie udzielenia częściowego dostępu do sprawozdania końcowego OLAF-u z dochodzenia w odniesieniu do projektów dotyczących oświetlenia publicznego zrealizowanych przez spółkę Elios na Węgrzech z udziałem finansowym Unii

Ponieważ organy węgierskie zakończyły już dochodzenia krajowe w związku z tym sprawozdaniem, cel związany z ochroną czynności dochodzenia nie uzasadnia już odmowy udzielenia dostępu do żądanego dokumentu

Stowarzyszenie obywatelskie mające siedzibę w gminie Gyál (Węgry) twierdziło, że iż w określonych miejscach na obszarze tej gminy oświetlenie publiczne zainstalowane w 2015 r. przez węgierskie przedsiębiorstwo Élios Innovatív Zrt. było niskiej jakości i niewystarczające. W marcu 2019 r., na podstawie rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów¹, działaczka tego stowarzyszenia złożyła do Urzędu ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) wniosek o udzielenie dostępu do sprawozdania końcowego z prowadzonego przez ten urząd dochodzenia w odniesieniu do projektów dotyczących oświetlenia publicznego zrealizowanych przez spółkę Elios z udziałem finansowym Unii. OLAF zakończył to dochodzenie w grudniu 2017 r. oraz przekazał organom węgierskim odnośne sprawozdanie wraz z zaleceniami dotyczącymi dalszego postępowania.

Decyzją z dnia 22 maja 2019 r. OLAF oddalił powyższy wniosek, uznając że ogólne domniemanie odmowy udzielenia dostępu do dokumentów związanych z jego dochodzeniami miało zastosowanie w niniejszym przypadku. Odnośna działaczka wniosła zatem do Sądu Unii Europejskiej skargę o stwierdzenie nieważności tej decyzji w zakresie, w jakim OLAF odmówił jej dostępu do swojego sprawozdania końcowego, po usunięciu z niego ewentualnych danych osobowych dotyczących świadków, notatek wewnętrznych oraz odniesień do metod OLAF-u.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Sąd przypominał, że rozporządzenie w sprawie dostępu do dokumentów ma na celu przyznanie obywatelom jak najszerszego dostępu do dokumentów instytucji Unii, poddając jednocześnie to prawo określonym wyjątkom opartym na względach interesu publicznego lub prywatnego. W tym kontekście Sąd podkreślił, że w celu powołania się na te wyjątki instytucje mogą oprzeć się na ogólnych domniemaniach mających zastosowanie do niektórych kategorii dokumentów, które zmierzają do zapewnienia właściwego przebiegu postępowań, do których owe dokumenty się odnoszą oraz realizacji ich celów. W tym względzie Sąd uściślił, że stosowanie szczególnych zasad przewidzianych w akcie prawnym dotyczącym postępowania prowadzonego przed instytucją Unii, na potrzeby którego żądane dokumenty zostały przekazane, uznaje się za jedno z kryteriów pozwalających uzasadnić przyjęcie ogólnego domniemania.

Sąd stwierdził, że postępowanie dochodzeniowe OLAF-u podlega również szczególnym zasadom zarówno w zakresie dostępu i przetwarzania informacji uzyskanych lub ustalonych w ramach takiego postępowania, jak i przetwarzania tych informacji. W istocie na podstawie rozporządzenia

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145, s. 43).

regulującego dochodzenia prowadzone przez OLAF², urząd ten zobowiązany jest traktować informacje, które uzyskuje w trakcie dochodzeń, jako informacje poufne i chronione tajemnicą zawodową. Sąd stwierdził zatem, że **istnieje ogólne domniemanie, zgodnie z którym ujawnienie dokumentów z akt administracyjnych badanych przez OLAF naruszałoby zasadniczo ochronę celów czynności dochodzenia wykonywanych przez ten urząd.**

Sąd doprecyzował jednak, że tego rodzaju ogólne domniemanie nie wyklucza prawa zainteresowanych do wykazania, że dany dokument, którego ujawnienia się żąda, nie jest objęty tym domniemaniem lub że jego ujawnienie nie naruszyłoby ochrony celów czynności dochodzenia, albo ewentualnie że istnieje nadrzędny interes publiczny uzasadniający ujawnienie odnośnego dokumentu.

W tym zakresie Sąd stwierdził, że bez wątplenia dokumenty związane z dochodzeniem prowadzonym przez organ Unii mogą być objęte wyjątkiem dotyczącym ochrony czynności dochodzenia nawet po jego zakończeniu w przypadku, gdy doprowadziło ono do podjęcia dalszego postępowania przez organy krajowe. Jednakże Sąd podkreślił, że **przyznanie, iż dokumenty te są we wszystkich przypadkach objęte tym wyjątkiem tak długo, aż nie zostanie określone, jakie powinny być następstwa tych postępowań, prowadziłyby do uzależnienia dostępu do tych dokumentów od zdarzenia niepewnego, przyszłego i ewentualnie odległego, w zależności od sprawności i staranności różnych organów.** W tym względzie Sąd wyjaśnił, że **OLAF może powołać się na powyższe ogólne domniemanie w celu odmowy ujawnienia dokumentów dotyczących dochodzenia wyłącznie w przypadku toczącego się dochodzenia, bądź dochodzenia właśnie zakończonego oraz jeżeli, w tym ostatnim przypadku, właściwe organy krajowe nie podjęły jeszcze, w rozsądnym terminie, decyzji o dalszym postępowaniu w związku ze sprawozdaniem z dochodzenia.**

Tymczasem Sąd stwierdził, że w dniu wydania zaskarżonej decyzji organy węgierskie **zakończyły już** dalsze postępowanie w sprawie w drodze **decyzji stwierdzającej brak naruszenia.** Z tego względu Sąd podniósł, że możliwość posłużenia się ogólnym domniemaniem naruszenia celów czynności dochodzenia **nie mogła już być uzasadniona koniecznością umożliwienia organom węgierskim podjęcia bezstronnej decyzji w kwestii dalszego postępowania w związku ze sprawozdaniem OLAF-u, ani też koniecznością przestrzegania zasady domniemania niewinności zainteresowanych osób.**

W tych okolicznościach Sąd stwierdził, że **powołując się na to ogólne domniemanie w celu uzasadnienia odmowy udzielenia dostępu do odnośnego dokumentu, OLAF naruszył prawo przy stosowaniu rozporządzenia w sprawie dostępu do dokumentów.** W rezultacie Sąd **stwierdził nieważność zaskarżonej decyzji** w zakresie, w jakim OLAF odmówił udzielenia dostępu do swojego sprawozdania końcowego, po usunięciu z niego ewentualnych danych osobowych dotyczących świadków, notatek wewnętrznych oraz odniesień do metod OLAF-u.

UWAGA: Odwołanie od orzeczenia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału w terminie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia zawiadomienia o tym orzeczeniu.

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zarządzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez [OLAF] oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248, s. 1).